

### Član 2.

#### (Upotreba dodataka)

U proizvodnji proizvoda iz Aneksa I. ovog pravilnika, ako to ovim pravilnikom nije drugačije propisano, dozvoljena je upotreba sljedećih dodataka:

- a) aditiva, u skladu s Pravilnikom o uslovima upotrebe prehrambenih aditiva u hrani namijenjenoj za ishranu ljudi ("Službeni glasnik BiH", broj 83/08),
- b) vitamina, mineralnih materija i materija za zaslađivanje, u skladu s posebnim propisom o hrani za posebne prehrambene potrebe,
- c) aroma, pomoćnih materija u procesu proizvodnje i enzima, u skladu s posebnim propisima.

### Član 3.

#### (Deklariranje proizvoda)

- (1) Na proizvode navedene u Aneksu I. ovog pravilnika, koji se stavljaju na tržište kao upakovana hrana, primjenjuju se odredbe Pravilnika o općem deklariranju ili označavanju upakovane hrane ("Službeni glasnik BiH", broj 87/08), Pravilnik o označavanju hranjivih vrijednosti upakovane hrane ("Službeni glasnik BiH", broj 85/08) i odredbe ovog pravilnika koje se odnose na označavanje:
  - a) naziva proizvoda navedenih u Aneksu I. ovog pravilnika, koji se na tržištu upotrebljavaju samo za te proizvode, ne dovodeći u pitanje odredbe tačke b) ovog člana;
  - b) kao alternativa za proizvode navedene u tački a) ovog člana, upotrebljavaju se posebni nazivi navedeni u Aneksu II. ovog pravilnika. Navedeni nazivi mogu se upotrebljavati na jeziku i pod uslovima određenim u Aneksu II. ovog pravilnika.
- (2) Na deklaraciji proizvoda definiranih Aneksom I. ovog pravilnika mora biti naveden postotak mliječne masti u gotovom proizvodu, osim u slučaju proizvoda definiranih u Aneksu I. stav (1) tač. d) i g) i stav (2) tačka d) ovog pravilnika i postotak bezmasne suhe materije mlijeka u prahu za proizvode navedene u Aneksu I. stav (1) ovog pravilnika. Ti podaci moraju biti navedeni uz naziv proizvoda.
- (3) Na deklaraciji proizvoda iz Aneksa I. stav (2) ovog pravilnika mora biti naveden preporučeni način razrjeđivanja ili rekonstitucije, uključujući podatke o sadržaju masti u razrijeđenom ili rekonstituiranom proizvodu.
- (4) Kada su proizvodi mase manje od 20 g po jedinici zapakovani u grupno pakovanje, podaci propisani stavom (1) tačkom a) ovog člana moraju se nalaziti samo na vanjskom dijelu grupnog pakovanja, osim naziva proizvoda koji se mora nalaziti na svakom pojedinačnom pakovanju.
- (5) Na deklaraciji proizvoda iz Aneksa I. stav (2) ovog pravilnika mora biti navedena oznaka "nije namijenjeno za ishranu dojenčadi mlađe od 12 mjeseci".

### Član 4.

#### (Označavanje proizvoda)

Oznake na deklaraciji iz člana 3. ovog pravilnika moraju biti vidljive i čitljive.

### Član 5.

#### (Dozvoljena odstupanja)

Neto masa, dozvoljena negativna odstupanja, te način označavanja neto mase za zapakovane proizvode mora biti u skladu s posebnim propisima.

### DIO DRUGI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

### Član 6.

#### (Službene kontrole i inspekcijски nadzor)

- (1) Službene kontrole i inspekcijски nadzor provodit će se na način kako je to propisano važećim zakonskim propisima u Bosni i Hercegovini.
- (2) Za utvrđivanje usklađenosti proizvoda s propisanim općim zahtjevima kvaliteta u svrhu službene kontrole i

---

Na osnovu člana 17. stav 2. i člana 72. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na 139. sjednici održanoj 14. decembra 2010. godine, donijelo je

## PRAVILNIK

### O ZGUSNUTOM (KONDENZIRANOM) MLIJEKU I MLIJEKU U PRAHU

#### DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

#### Član 1.

#### (Predmet propisa)

- (1) Pravilnikom o zgusnutom (kondenziranom) mlijeku i mlijeku u prahu (u daljnjem tekstu: Pravilnik) propisuju se zahtjevi u pogledu kvaliteta koje u proizvodnji i na tržištu mora zadovoljavati zgusnuto (kondenzirano) mlijeko i mlijeko u prahu (u daljnjem tekstu: proizvodi).
- (2) Zahtjevi u pogledu minimalnog kvaliteta i zdravstvene ispravnosti proizvoda navedeni su u Aneksu I. koji je sastavni dio ovog pravilnika.

inspeksijskog nadzora koriste se važeće propisane metode, kao i druge validirane i međunarodno priznate metode.

#### Član 7.

(Prestanak važenja odredbi)

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaju važiti odredbe čl. 43. do 53. Pravilnika o kvalitetu mlijeka, mliječnih proizvoda, sirila i čistih kultura ("Službeni list SFRJ", broj 51/82), koje se odnose na zgusnuto (kondenzirano) mlijeko i mlijeko u prahu.

#### Član 8.

(Primjena Pravilnika)

Proizvodi proizvedeni i označeni u skladu s odredbama Pravilnika o kvalitetu mlijeka, mliječnih proizvoda, sirila i čistih kultura ("Službeni list SFRJ", broj 51/82) mogu se stavljati na tržište 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

#### Član 9.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 334/10  
14. decembra 2010. godine  
Sarajevo

Predsjedavajući  
Vijeća ministara BiH  
Dr. Nikola Špirić, s. r.

### ANEKS I.

#### DEFINICIJE I NAZIVI PROIZVODA

##### (1) Zgusnuto (kondenzirano) mlijeko

Zgusnuto (kondenzirano) mlijeko je nezaslađeni ili zaslađeni tečni proizvod dobiven isparavanjem dijela vode iz punomasnog ili djelimično obranog mlijeka ili smjese tih proizvoda uz mogući dodatak vrhnja ili mlijeka u prahu. U slučaju dodatka mlijeka u prahu, udio mlijeka u prahu ne smije biti veći od 25% ukupne suhe materije mlijeka u gotovom proizvodu.

- Vrste nezaslađenog zgusnutog (kondenziranog) mlijeka
- Zgusnuto (kondenzirano) ekstra masno mlijeko  
Zgusnuto (kondenzirano) mlijeko čiji sadržaj masti iznosi najmanje 15%, te čija količina ukupne suhe materije mlijeka iznosi najmanje 26,5%.
  - Zgusnuto (kondenzirano) mlijeko  
Zgusnuto (kondenzirano) mlijeko čiji sadržaj masti iznosi najmanje 7,5%, te čija količina ukupne suhe materije mlijeka iznosi najmanje 25%.
  - Zgusnuto (kondenzirano) djelimično obrano mlijeko  
Zgusnuto (kondenzirano) mlijeko čiji sadržaj masti iznosi najmanje 1%, a najviše 7,5%, te čija količina ukupne suhe materije mlijeka iznosi najmanje 20%.
  - Zgusnuto (kondenzirano) obrano mlijeko  
Zgusnuto (kondenzirano) mlijeko čiji sadržaj masti iznosi najviše 1%, te čija količina ukupne suhe materije mlijeka iznosi najmanje 20%.

- Vrste zaslađenog zgusnutog (kondenziranog) mlijeka
- Zgusnuto (kondenzirano) zaslađeno mlijeko  
Zgusnuto (kondenzirano) mlijeko s dodatkom saharoze (polubijeli šećer, bijeli šećer ili ekstra bijeli šećer) čija količina masti iznosi najmanje 8%, te čija količina ukupne suhe materije mlijeka iznosi najmanje 28%.
  - Zgusnuto (kondenzirano) zaslađeno djelimično obrano mlijeko  
Zgusnuto (kondenzirano) mlijeko s dodatkom saharoze (polubijeli šećer, bijeli šećer ili ekstra bijeli šećer) čija količina masti iznosi najmanje 1%, a najviše 8%, te čija količina ukupne suhe materije mlijeka iznosi najmanje 24%.
  - Zgusnuto (kondenzirano) zaslađeno obrano mlijeko  
Zgusnuto (kondenzirano) mlijeko s dodatkom saharoze (polubijeli šećer, bijeli šećer ili ekstra bijeli šećer) čija količina masti iznosi najviše 1%, te čija količina ukupne suhe materije mlijeka iznosi najmanje 24%.

##### (2) Mlijeko u prahu

Mlijeko u prahu znači proizvod u čvrstom stanju u obliku sitnog praha, granula ili ljuspica, dobiven isparavanjem vode iz mlijeka, djelimično ili potpuno obranog mlijeka, vrhnja ili smjese ovih proizvoda, u kojem količina vode iznosi najviše 5% u gotovom proizvodu.

- Osušeno ekstra masno mlijeko ili ekstra masno mlijeko u prahu  
Mlijeko u prahu čija količina masti iznosi najmanje 42%.
  - Osušeno punomasno mlijeko ili punomasno mlijeko u prahu  
Mlijeko u prahu čija količina masti iznosi najmanje 26%, a manje od 42%.
  - Osušeno djelimično obrano mlijeko ili djelimično obrano mlijeko u prahu  
Mlijeko u prahu čija količina masti iznosi više od 1,5%, i manje od 26%.
  - Osušeno obrano mlijeko ili obrano mlijeko u prahu  
Mlijeko u prahu čija količina masti iznosi najviše 1,5%.
- (3) Postupci obrade
- Za proizvode navedene u stavu (1) od tač. (e) do (g) ovog aneksa dozvoljena je dodatna količina laktoze čiji udio mase u gotovom proizvodu nije veći od 0,03%.
  - Bez obzira na uslove propisane posebnim propisom o higijeni hrane životinjskog porijekla, proizvodi iz st. (1) i (2) ovog aneksa konzerviraju se na sljedeći način:
    - termičkom obradom (sterilizacijom, UVT, itd.) za proizvode iz stava (1) od tač. (a) do (d) ovog aneksa;
    - dodavanjem saharoze za proizvode iz stava (1) od tač. (e) do (g) ovog aneksa;
    - dehidracijom za proizvode iz stava (2) ovog aneksa.
  - Bez obzira na zahtjeve propisane u st. (1) i (2) ovog aneksa, sadržaj proteina u mlijeku dozvoljeno je svesti na minimalni udio mase od 34% (izraženo na osnovu bezmasne suhe materije), dodavanjem i/ili oduzimanjem mliječnih sastojaka, s ciljem da se promijeni odnos između surutkinih proteina i kazeina u mlijeku, koji se tome prilagođava.
- (4) Dozvoljeni dodaci i sirovine
- Vitaminski i mineralni u skladu s posebnim propisom o hrani za posebne prehrambene potrebe.
  - Dozvoljene sirovine za prilagođavanje sadržaja proteina iz stava (3) tačke c) su:
    - mliječni koncentrat  
Mliječni koncentrat je proizvod dobiven koncentriranjem mliječnih proteina s postupkom ultrafiltracije mlijeka, djelimično obranog mlijeka ili obranog mlijeka.
    - mliječni permeat  
Mliječni permeat je proizvod dobiven oduzimanjem mliječnih proteina i mliječne masti iz mlijeka, djelimično obranog mlijeka ili obranog mlijeka postupkom ultrafiltracije, i
    - laktoza  
Laktoza je prirodni sastojak mlijeka, koja se najčešće dobiva iz surutke sa sadržajem anhidrirane (bezvodne) laktoze čija količina ukupne suhe materije iznosi najmanje 99,0%. Može biti anhidrirana (bezvodna) ili da sadrži jednu molekulu vode u obliku kristala ili može biti mješavina oba oblika.

### ANEKS II.

#### POSEBNI NAZIVI POJEDINIH PROIZVODA NAVEDENIH U ANEKSU I.

- Engleski izraz evaporated milk znači proizvod, određen u Aneksu I. stav (1) tačka b), čiji sadržaj masti iznosi svega 9% i 31% sadržaja ukupne suhe materije mlijeka.
- Francuski izraz *lait demi-écrémé concentré* i *"lait demi-écrémé concentré non sucré"*, španski izraz *leche evaporada* *semidesnatada*, holandski izrazi *geëvaporeerde halfvolle melk* ili *halfvolle koffiemelk* i

- engleski izraz *evaporated semi-skimmed milk* znači proizvod, određen u Aneksu I. stav (1) tačka c) čiji je sadržaj masti između 4% i 4,5% i najmanje 24% sadržaja ukupne suhe materije.
- c) Danski izraz *kondenseret kaffefløde* i njemački izraz *kondensierte Kaffeesahne* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (1) tačka a).
- d) Danski izraz *flødepulver*, njemački izraz *Rahmpulver* i *Sahnepulver*, francuski izraz *crème en poudre*, holandski izraz *roompoeder*, švedski izraz *gräddpulver* i finski izraz *kermajauhe* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (2) tačka a).
- e) Francuski izraz *lait demi-écrémé concentré sucré*, španski izraz *leche condensada semi desnatada* i holandski izraz *gecondenseerde halfvolle melk met suiker* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (1) tačka f), čiji je sadržaj masti između 4% i 4,5% i najmanje 28% sadržaja ukupne suhe materije.
- f) Francuski izraz *lait demi-écrémé en poudre*, holandski izraz *halfvolle melkpoeder* i engleski izraz *semi-skimmed milk powder* ili *dried semi-skimmed milk* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (2) tačka c) sa sadržajem masti između 14% i 16%.
- g) Portugalski izraz *leite em pó meio gordo* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (2) tačka c) sa sadržajem masti između 13% i 26%.
- h) Holandski izraz *koffiemelk* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (1) tačka b).
- i) Finski izraz *rasvaton maitojauhe* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (2) tačka d).
- j) Španski izraz *leche en polvo semidesnatada* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (2) tačka c) sa sadržajem masti između 10% i 16%.
- k) Malteški izraz *Halib evaporat* znači proizvod koji je određen u Aneksu I. stav (1) tačka b).
- l) Malteški izraz *Halib evaporat b'kontenut baxx ta' xaham* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (1) tačka c).
- m) Estonski izraz *koorepulber* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (2) tačka a).
- n) Estonski izraz *piimapulber* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (2) tačka b).
- o) Estonski izraz *väherasvane kondenspiim* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (1) tačka c).
- p) Estonski izraz *magustatud väherasvane kondenspiim* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (1) tačka f).
- r) Estonski izraz *väherasvane piimapulber* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (2) tačka c).
- s) Češki izraz *zahuštěná neslazená smetana* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (1) tačka a).
- t) Češki izraz *zahuštěné neslazené plnotučné mléko* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (1) tačka b).
- u) Češki izraz *zahuštěné neslazené polotučné mléko* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (1) tačka c) i sadrži između 4 % i 4,5 % masti.
- v) Češki izraz *zahuštěné slazené plnotučné mléko* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (1) tačka e).
- z) Češki izraz *zahuštěné slazené polotučné mléko* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (1) tačka f) i sadrži između 4 % i 4,5 % masti.
- aa) Češki izraz *sušená smetana* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (2) tačka a).
- bb) Češki izraz *sušené polotučné mléko* znači proizvod određen u Aneksu I. stav (2) tačka c) i sadrži između 14 % i 16 % masti.
-